

Jagten

Det egentlig menneskelige Af Jes Nysten

Denne med spænding ventede nye film af Thomas Vinterberg ramte de danske biografer samtidig med at vi igen, igen bliver præsenteret i medierne for overgreb på børn på diverse institutioner. Man kunne så frygte, at filmens problemstilling ville få folk til at sige "vi orker ikke endnu en af disse historier", og dermed undlod at se filmen. Men det ser heldigvis ikke ud til at være tilfældet: Filmen er blevet en publikumssucces, hvilket er fuldt fortjent.

Voksnes overgreb og vold mod børn har været et centralt tema hos Thomas Vinterberg: i "Festen", "Submarino" og nu også i denne hans nyeste film: "Jagten". I "Festen" blev en fars seksuelle overgreb på sine børn det mareridtsagtige omdrejningspunkt i fejringen af denne fars 60 års fødselsdag. I "Submarino" var det forældres generelle vanrøgt, der lå som en dyster undertone i filmen. I "Jagten" bliver problemstillingen drejet en omgang, så vi her ikke konfronteres med konkrete overgreb, men oplever hvilke konsekvenser bare mistanken om et overgreb kan have for et helt samfund.

Det er afgørende for Vinterberg og hans medforfatter Tobias Lindholm, at vi fra begyndelsen ved, at der ikke foreligger et overgreb. Udgangspunktet for hele miseren er den lille Klaras ubetænksomme løgn. Hendes trang til at udtrykke sine varme følelser overfor den mandlige pædagog Lukas, der oven i købet er bedste ven med hendes far, går en dag over gevind, så han må irrettesætte hende. Hun bliver både vred og ked af det. Hun føler sig afvist uden at vide, hvad hun har gjort galt. Så hun vil hævne sig, sådan som en lille vred pige på 5 år nu engang hævner sig med ord og billeder, der dukker op i hendes bevidsthed uden rigtig at vide, hvad de betyder (bl.a. et kort klip fra en pornofilm, som hun ved et tilfælde har set på storebrors PC aftenen før).

Men en lille ubetænksom løgn bliver hurtigt til en Sandhed med stort S, for børn lyver ikke og slet ikke om krænkelser, fastslår pædagoger, børnepsykolog og naturligvis forældrene til pigen. I denne forvandling af en bagatel til en "sag" bliver vi vidne til et utal af mere eller mindre ubevidste manipulationer af pigen fra de voksnes side. Langsomt, men ubønhørligt og konsekvent danner myndigheder og byens borgere en fælles mere og mere selvretfærdig front imod denne mand, der for øjnene af dem har forvandlet sig til et monster! Kun en enkelt ven holder fast i hans uskyld og kan holde hovedet koldt midt i dette veritable massehysteri. Da det viser sig, at myndighederne ikke finder nogen "sag", og Lukas vender tilbage til byen, der nu modtager ham med åbne arme som den hjemvendte søn, håber vi vel, at nu er tavlen visket ren. Men Vinterberg har et sidste "skud" i jagtbøssen!

Filmen er endnu en triumf for Vinterberg. Det stensikre greb om historien, de enkelte sceners dynamiske opbygning og fremdrift, og den suveræne personinstruktion: Det er Vinterberg Classic! Mads Mikkelsen er fremragende som den martrede Lukas, og Annika Weddelkopp giver et mageløst fint billede af den lille ubetænksomme Klara. Hele filmens knugende stemning indfanges fint af fotografen Charlotte Bruus Christensens fremragende registrering af den begyndende vinters kulde og slørede synsindtryk. Det er også meget vinterbergs, at to vigtige scener får et særligt ladet indhold: Den afgørende konfrontation forgår naturligvis i kirken juleaften, og vi har også en stille "nadver"-scene, hvor pigens far kommer - forsonende - til Lukas med lidt julemad. Men det vigtigste er, at Vinterberg ejer denne evne til at beskrive disse mennesker som i grunden godtroende og reelle. De er hverken onde eller hysteriske. De forsøger på bedste evne at gøre det rigtige. At det så langt fra er godt nok, ja, det er vel det egentlig menneskelige!

Filmfakta

Danmark 2012 - Instr.: Thomas Vinterberg - Manus: Thomas Vinterberg, Tobias Lindholm - Medv.: Mads Mikkelsen, Thomas Bo Larsen, Lars Ranthe, Anne Louise Hassing, Susse Wold - 110 min. - Biografpremiere d. 10/1 og på DVD d. 7/5 2013 - Udlejning/pressebilleder © Nordisk Film

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=8892&area=3>

<http://www.philm.dk/default.asp?CallParam=visfilm&IdParam=3183>

<http://www.bfi.org.uk/news-opinion/sight-sound-magazine/reviews-recommendations/film-week-hunt>

<http://www.cine-vue.com/2012/11/film-review-hunt.html>

<http://www.independent.co.uk/arts-entertainment/films/reviews/the-hunt-bfi-london-film-festival-8206663.html>

<http://www.kino-zeit.de/filme/die-jagd>